

JAARVERSLAG 2020

Tilburg, maart 2021

FietsForum Tilburg

IJzerstraat 23

5038 BN Tilburg

1 INLEIDING

Het FietsForum in Tilburg heeft twee doelstellingen: het fietsklimaat in Tilburg en omgeving verbeteren en het fietsgebruik onder de bevolking stimuleren. Al ruim twintig jaar opereert het FietsForum als een onafhankelijk platform dat de (lokale) overheid adviseert, dat het fietsen promoot en de uitvoering van het mobiliteitsbeleid monitort ten dienste van een fietsvriendelijke samenleving.

Met dit jaarverslag legt FietsForum Tilburg verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten in 2020. Het jaar 2020 is uiteraard bijzonder getekend door de Corona-crisis. Het FietsForum heeft in 2020 veel minder dan gepland aan zijn missie kunnen werken: de advisering stond vanaf maart op een laag pitje en gebeurde nagenoeg uitsluitend online, het aantal fysieke bijeenkomsten -ook de eigen vergaderingen- was zeer beperkt, alle publieke activiteiten zijn geschrapt. Mobiliteitsonderzoeken, ook die van het FietsForum zelf, werden veelal on hold gezet, omdat de verkeersbewegingen in Corona-tijd niet representatief waren.

Als bijlage bij dit verslag is er ook de financiële verantwoording over 2020. Deze is qua opzet vergelijkbaar met die van vorige jaren: activiteiten zijn benoemd, zoals ze zijn begroot in de aanvraag voor 2020. Als gevolg van het geringer aantal activiteiten is van de verleende subsidie een substantieel deel niet besteed.

Een bijzonder verlies voor het FietsForum was het overlijden van Anton Jungerhans eind november 2020. Anton was bijna vanaf het begin lid van het FietsForum, waarvan de vele jaren als penningmeester. Anton vormde bovendien al die jaren de brug tussen de fietsbelangen en de belangen van de Tilburgse ondernemers in de binnenstad.

2 ORGANISATIE

De volgende personen maakten in 2020 deel uit van het FietsForum:

- Anton Jungerhans (penningmeester), tot 30-11-2020.
- Theo Smeele (secretaris)
- Leon van Berkel (coördinatie fietsnetwerkers)
- Rob van Mierlo (voorzitter)
- Dennis Ardonne (communicatie, website)
- Nel Marquet
- Peter-Paul Haen

Oud-bestuurslid Pieter van Bekkum is als adviseur verbonden aan het FietsForum.

Voor de verslaglegging van de FietsForum-vergaderingen is in 2020 een notuliste ingehuurd.

Het FietsForum vergaderde in 2020 intern acht maal, waarvan vier maal online.

3 SPEERPUNTEN

In het Jaarplan 2020 benoemde het FietsForum een aantal speerpunten. Dit waren:

Fietsnetwerkers

Fietsnetwerkers (Tilburgers die regelmatig door de stad fietsen) houden op verzoek van Fietsforum vrijwillig de fietsinfrastructuur in de gaten en melden verbeterpunten. Het gaat daarbij niet alleen om de staat van onderhoud, maar ook om sociale veiligheid, drukte en het doen van suggesties voor omleidingsroutes bij wegwerkzaamheden. De meldingen zijn door de coördinator fietsnetwerkers van FietsForum geregistreerd en besproken met het Centraal Meldpunt van de gemeente Tilburg. Het FietsForum zorgde voor terugkoppeling naar de melder als er nieuws over de desbetreffende melding te geven was.

Het FietsForum werkte in 2020 aan een plan voor het behoud en de werving van fietsnetwerkers. Het doel is om de relevantie en impact van de netwerkers te vergroten om daarmee de fietsinfrastructuur en voorzieningen in de hele gemeente op termijn te verbeteren. Het plan van aanpak omvat zowel communicatie als verbetering van techniek en procedures. Het FietsForum verzamelde nadere gegevens over het huidige bestand van Fietsnetwerkers: in welke wijken wonen ze en waar fietsen ze vaak. Ook de communicatie is verbeterd: we reageren sneller op iedere melding en zodra de resultaten van de meldingen bekend zijn, worden deze teruggekoppeld.

Over de inbreng van Fietsnetwerkers in 2020 lees je meer in de paragraaf over de monitoringsfunctie.

Bekendheid FietsForum

Met de gemeente Tilburg, met Tilburg Fietst en het Milieucafé is in 2020 overleg gevoerd over communicatie en activiteiten. FietsForum Tilburg ziet voor zichzelf geen grote rol in het uitvoeren van publieke activiteiten rond het fietsen en de promotie van zijn eigen naam. Meer ziet het FietsForum in een samenwerking en ondersteuning daarbij van genoemde partijen. Met de gemeente Tilburg is in 2020 overlegd over speerpunten en rolverdeling in de communicatie en promotie.

De voorgenomen eigen publieke activiteiten van het FietsForum, zoals WorldBicycleDay, een actie rond fietsendiefstal en een Fietscafé, hebben vanwege de Corona-crisis live geen doorgang kunnen vinden. Wel organiseerde het FietsForum een online actie rond World Bicycle Day (3 juni).

Verder onderhield het FietsForum in 2020 zijn eigen website en verzorgde het elk kwartaal een eigen Nieuwsbrief.

Fietsvriendelijke stad

Tilburg heeft een traditie op het gebied van fietsverkeer. In de afgelopen jaren lijkt Tilburg die naam echter te zijn kwijt geraakt; Tilburg staat zelfs buiten de Top 100 in het overzicht van gemeenten dat de Fietsersbond publiceerde over 2020. Het FietsForum ziet het als een belangrijke opdracht om de gemeente aan te sporen en te adviseren om Tilburg weer naar de top 10 van fietssteden te helpen. De meest in het oog springende

indicatoren waar Tilburg slecht op scoorde waren: geen voorrang voor fietsers op rotondes, grote snelheidsverschillen tussen weggebruikers (en daarmee een gevoel van onveiligheid), een hoge omrijdfactor en veel last van fietsdiefstal.

In 2020 is Tilburg begonnen zijn de eerste stappen om objectief te verbeteren als Fietsstad. Voor het aanpakken van rotondes is een meerjaren planning gemaakt en met de uitvoering wordt in 2021 een aanvang gemaakt. Het onderwerp snelheidsverschillen spitst zich toe op het vertragen van snelverkeer. Zo adviseerde het FietsForum onder meer bij de ontwikkeling van het StadsForum, waar het FietsForum ijverde voor een woonerf-constructie met een max. snelheid van 15 km. Helaas bleek dat een stap te ver. Het College van Tilburg sprak zich in 2020 uit voor 30 km op de Cityring; het FietsForum adviseerde deze maatregel door te voeren in het hele gebied binnen de Ringbanen.

De Fietsstad-monitor kent ook een subjectief element: de beleving van het fietsen in Tilburg zoals aangegeven via de ingevulde enquêtes. Het FietsForum adviseerde de gemeente dan ook meer werk te maken van communicatie en draagvlak.

Structurele beleidsbeïnvloeding

Het FietsForum is opgericht om de gemeente Tilburg en de gemeenteraad gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien over het fiets- en mobiliteitsbeleid in Tilburg. Om deze taak goed tot uiting te kunnen laten komen is het van belang dat advisering vanuit het FietsForum op een adequate en passende wijze wordt meegenomen in de besluitvorming van de gemeente Tilburg.

De inbreng van het FietsForum loopt in het bijzonder via de beleidsambtenaren Mobiliteit op het gemeentehuis. Fietsen raakt echter aan heel veel meer beleidsterreinen, zoals gezondheid, milieu, economie, ruimtelijke ordening en sociaal beleid. Ook over 2020 constateert het FietsForum dat het te weinig betrokken werd bij programma's en projecten van ambtenaren uit andere domeinen en bij externe partijen, waardoor de meerwaarde van het FietsForum onvoldoende is benut. Wel kon het FietsForum zich in februari presenteren voor de verzamelde programma- en projectleiders van de gemeente en nam het deel aan een Netwerkanalyse Tilburg 2040 met medewerkers van Goudappel/Coffeng en beleidsambtenaren ten behoeve van de Tilburgse Auto-agenda.

4 FIETSFORUM EN GEMEENTE

FietsForum Tilburg ondersteunt de gemeente bij het opstellen, uitdragen en uitvoeren van beleid voor duurzame mobiliteit. In dit kader vinden met portefeuillehouder en ambtelijke organisatie overleggen plaats. Het FietsForum, daartoe verzocht of uitgenodigd, neemt deel aan bijeenkomsten met overlegplatforms, buurtplatforms, beleidsoverleggen en dergelijke.

FietsForum en gemeente hebben ook een subsidierelatie met elkaar. De subsidie die de gemeente beschikbaar stelt is de enige bron van inkomsten voor het FietsForum. De hoogte van deze subsidie wordt jaarlijks aan de hand van het jaarplan vastgesteld. Met dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de uitgevoerde activiteiten en bestede middelen. Een batig saldo wordt aan de gemeente geretourneerd.

Bestuurlijk overleg

Jaarlijks overlegt het FietsForum twee maal met de portefeuillehouder; in 2020 vond dit gesprek slechts één keer (online) plaats. Voornaamste onderwerpen waren de aanpak van rotondes, de weg naar een hoge positie in de Fietsstad Top 100, communicatie van de gemeente, het vervolg op de Tilburgse Fietsagenda en een aantal actuele projecten.

Ambtelijk overleg

De vaste contactpersonen bij de gemeente zijn de beleidsambtenaren Mobiliteit. Met hen is in 2020 drie maal een online kwartaaloverleg gevoerd. Daar zijn het beleid en de uitvoering besproken, evenals de door Fietsnetwerkers ingebrachte knelpunten. Voorafgaand daaraan of als follow up vonden mailwisselingen plaats over beleid en uitvoering. Bij het afronden van de Tilburgse Fietsagenda vond een overleg over deze Agenda plaats van de beleidsambtenaar met alle leden van het FietsForum.

Aan de wens van het FietsForum om ook te worden uitgenodigd bij andere relevante overleggen of presentaties werd in 2020 slechts beperkt tegemoet gekomen. Projecten waarbij het FietsForum (via of door de gemeente) wel werd uitgenodigd waren onder meer een expertsessie over de herinrichting van de Willem II straat, de afronding van het ontwerp van het Stadsforum, de planning en uitvoering van meerdere snelfietsroutes en de reconstructie van de fietsroute langs het Wilhelminakanaal (na de geplande verbreding van het kanaal).

5 FUNCTIES

FietsForum heeft een adviesfunctie (incl. lobby), een monitorings- en een promotiefunctie.

5.1 Advisering

In 2020 heeft FietsForum advies uitgebracht, overlegd, gelobbyd en gereageerd op de volgende onderwerpen:

- Mobiliteit in het Dwaalgebied
- Fietsroute door het Leijpark
- Veiligheid en uitbreiding fietspaden Bredaseweg
- Inrichting Stadsforum
- Omleidingen tijdens bouwwerkzaamheden Spoorzone
- Herinrichting Willem II straat
- Keuze voor een pilot over gedragsbeïnvloeding (Rosmolenplein)
- Snelfietsroute naar Breda
- Snelfietsroute naar Eindhoven
- Herinrichting Vierbundersweg
- Veiligheid oversteken Goirkestraat

- Totstandkoming Tilburgse Fietsagenda
- Fietsroutes langs het kanaal (Sluis 2)
- Analyse van de positie van Tilburg als fietsstad (Tilburg naar de Top 10)

5.2 Monitoring

Voor de monitoring onderhoudt het FietsForum contact met enerzijds de fietsnetwerkers die meldingen aandragen en anderzijds met het gemeentelijk meldpunt.

De Fietsnetwerkers houden de fietsinfrastructuur in de gaten en melden verbeterpunten. De meldingen worden door het FietsForum geregistreerd en doorgegeven aan het Centraal Meldpunt van de gemeente Tilburg. Verder ontvangt de verantwoordelijke ambtenaar elk kwartaal een overzicht van de meldingen. Deze informeert het FietsForum over wat er met meldingen gebeurt, dan wel is gebeurd, waarom (niet) en op welke termijn. Ook geeft hij aan welke ideeën en wensen op de Meerjarenplanning komen en in welk jaar ze worden ze uitgevoerd.

Daarnaast ontvangt het FietsForum vrijwel dagelijks meldingen over omleidingen en werkzaamheden die met mobiliteit te maken hebben. Daaruit selecteert het FietsForum de meldingen die op fietsen betrekking hebben. Via de gemeentelijke contactpersoon wordt hierover verder gecommuniceerd. Dat gebeurt gemiddeld een keer per maand.

Het FietsForum zorgt voor terugkoppeling naar de melder als er nieuws is over de desbetreffende melding.

In 2020 kwamen er 67 meldingen binnen. Na een kritische selectie bleven daarvan 50 meldingen over die aan het Centraal Meldpunt en/of de verantwoordelijke ambtenaren zijn doorgegeven. In het algemeen nam men deze meldingen snel in behandeling.

Er zijn 43 meldingen met een meer beleidsmatig karakter besproken met de ambtenaren van de gemeente Tilburg. De overige meldingen werden niet doorgegeven aan het Centraal Meldpunt of bij de verantwoordelijke ambtenaar. De redenen hiervoor liepen uiteen: te duur, niet uitvoerbaar, een herhaalde melding of een foute melding omdat motivering of locatie niet klopte. Bovendien zijn er berichten betreffende voor fietsers gevaarlijke situaties, waarbij het FietsForum oordeelt dat ook fietsers als verkeersdeelnemers zelf moeten opletten. De doorgestuurde meldingen bespreekt het FietsForum elk kwartaal met de ambtenaren.

Tabel 1: Aantal besproken meldingen per jaar

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
97	106	38	28	103	73	338	90	82	99	80	43

Tabel 2: Categorieën meldingen

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Onderhoud	24	18	44	15	14	17	4	2
Inrichting	43	31	159	38	39	43	50	28
Werkzaamheden; overlast	18	6	3	7	2	-	1	...
Verkeersgedrag	5	2	10	2	3	4	2	...

Bewegwijzering (ook straatnaamborden)	6	6	76	13	32	6	9	7
Fietsparkeren	5	8	32	15	19	24	12	6
Diversen	2	2	14	0	7	5	2	...

Bij **inrichting** moeten we denken aan klachten daarover, maar ook aan nieuwe ideeën. De Tilburger is gewend geraakt aan de vele **wegwerkzaamheden** en de **overlast** die ze kunnen veroorzaken.

Fietsparkeren is nog steeds een hot item: enerzijds heeft men behoefte aan veel meer stallingen (in pandig of met fietsbeugels buiten), anderzijds levert het (slordige) fietsparkeren hinder op. Het toenemende aantal leenfietsen draagt bij aan het probleem.

Over de terugkoppeling van de meldingen van de gemeente naar het FietsForum kunnen we redelijk tevreden zijn; veelal werd gemeld door een ambtenaar, een wijkregisseur of een uitvoerder waarom een bepaalde wens niet uitvoerbaar is. Ook overlegde de gemeente een RUV-lijst (Ruimtelijke Uitvoering) met een overzicht van de stand van zaken betreffende lopende meldingen. Deze terugkoppeling is met name belangrijk om de melders gemotiveerd te houden om meldingen te blijven doen.

Samen met de fietsnetwerkers en op uitdrukkelijk verzoek van de portefeuillehouder monitorde FietsForum ook de omleidingsmaatregelen bij wegwerkzaamheden, grootschalige festiviteiten, bouwwerkzaamheden e.d. Om dit te kunnen doen informeerde de gemeente het FietsForum wekelijks over de geplande werkzaamheden en omleidingen. Via een website konden details worden ingezien. FietsForum meldde eventuele fouten en deed suggesties met betrekking tot de omleiding. In 2020 is hiervoor een snellere procedure afgesproken door hiervoor een ambtenaar aan te stellen.

5.3 Promotie

De website is continu gevuld met berichten over actuele onderwerpen aangaande fietsen. In 2020 trok de website 55.000 bezoekers en waren er maandelijks gemiddeld 45.000 hits te noteren.

FietsForum Tilburg is per mail bereikbaar op info@fietsforumtilburg.nl. Inkomende mails worden geregistreerd en indien mogelijk direct beantwoord. Indien dat niet mogelijk is worden zij voor verdere afhandeling en beantwoording intern doorgezonden. Voor de leden zijn afzonderlijke e-mailadressen aan info@fietsforumtilburg.nl gekoppeld, zodat e-mail-correspondentie vanuit FietsForum gebeurt. Voor het contact met en tussen Fietsnetwerkers werd gebruik gemaakt van fietsnetwerkers@fietsforumtilburg.nl.

FietsForum Tilburg is zeer bescheiden actief op Facebook en heeft daarom ook maar een bereik van 236 volgers. In 2020 verschenen er vier digitale nieuwsbrieven. Deze nieuwsbrieven hebben 171 abonnees. Daarnaast kent het Fietsforum een nieuwsbrief voor de Fietsnetwerkers.

In 2020 zijn vanwege de Corona-maatregelen geen Fietscafé's of andere publieke en promotionele evenementen georganiseerd. Wel maakte het FietsForum in het kader van WorldBicycle Day op 3 juni een online actie mogelijk in de vorm van een kort online fietsfilmprogramma.

5.4 Evenementen en bijeenkomsten

Aan de volgende evenementen en bijeenkomsten is het FietsForum in 2020 deelgenomen/meegewerkt:

Evenement / bijeenkomst
13 januari: Inspraakavond Dwaalgebied
11 februari: Presentatie over het FietsForum aan programma- en projectmanagers
18 februari: Netwerkanalyse Tilburg 2040 tbv de Auto-agenda
19 februari: Bijeenkomst fietsroute Leijpark
19 februari: Bijeenkomst fietspaden Bredaseweg
28 februari: Congres Fietsersbond en verkiezing Fietsstad 2020 in Utrecht
3 maart: Brainstormsessie fietsen en lopen van GroenLinks Tilburg
14 september: Expertsessie olv gemeente Tilburg over herinrichting Willem II straat e.o.
30 september: Online bijeenkomst ontwerp Stadsforum
Daarnaast diverse online bijeenkomsten

6 FINANCIËN

Het financieel overzicht 2020 kent een batig saldo van Euro € 5.639,22. Dit is vooral toe te schrijven aan het feit dat het FietsForum vanwege de Corona-maatregelen geen publieke activiteiten organiseerde en er veel minder bijeenkomsten en vergaderingen zijn bezocht en belegd.

Inkomsten (subsidie gemeente Tilburg)	€ 12.710,00
Aangewend	€ 7.070,78
Positief saldo	€ 5.639,22

Exploitatie-overzicht 2020 (zie bijlage)